

Nr 367.

Av herr **Öhman** m. fl., i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 75, med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 75 med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar m. m. äro vissa förslag till bestämmelser införda, som måste väcka starka betänkligheter.

Vad då först beträffar förslaget om ändrad lydelse av 89 paragrafen i lagen om understödsföreningar, vari rätt till sjukhjälp eller moderskapshjälp eller till kapitalunderstöd, i vad det överstiger fem hundra kronor, skulle kunna överlätas och tagas i mät för gäld, kan denna bestämmelse komma att i vissa fall för den understödsberättigade medföra vådliga konsekvenser. Vid längre sjukdomsfall skulle således den understödsberättigade tillkommande sjukhjälp kunna utmätas eller överlätas till annan person. Därmed skulle syftet med sjukförsäkringen äventyras.

Då vi anse, att syftet med sjukförsäkringen i första hand måste vara att bereda den försäkrade utkomstmöjligheter under den tid sjukdomen varar, bör varje möjlighet att i annat syfte använda eller utnyttja den försäkrade tillkommande sjukhjälp eller understöd undanrödjas i lagen. I enlighet härmed bör också i berörda paragraf 89 orden: »i vad det icke överstiger fem hundra kronor» utgå.

Beträffande förslaget till förordning om erkända sjukkassor och till bestämmelser angående statsbidraget åt registrerade sjukkassor finnes en del detaljbestämmelser intagna, som, om de oförändrade av riksdagen antagas, kommer att medföra synnerligen menliga följder för många av dem, som på grund av sin sociala ställning vid inträffat sjukdoms- eller olycksfall äro beroende av sjukförsäkringens stöd.

Sålunda kommer stadgandet i paragraf 27 om sjukpenningens begränsning till högst 6 kronor, kompletterat med bestämmelserna i paragraf 31, sista stycket, vari stadgas, att »vid sjukdom, där den sjuke jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete eller lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar eller gällande bestämmelser om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, är berättigad att erhålla ersättning, må sjukpenning från erkänd sjukkassa utgivas med högst ett belopp för dag räknat, varmed den sjukpenning han tillförsäkrat sig från kassan överstiger den ersättning för dag räknat, vartill han sålunda är berättigad»,

att medföra försämring i förhållande till nu gällande bestämmelser för dem, som drabbas av olycksfall under arbete.

En arbetare inom industrin, vars årsinkomst uppgår till 3,000 kronor, och som ådrager sig skada till följd av olyckshändelse i arbete, erhåller genom olycksfallsförsäkringslagen en dagsersättning av kronor 5:50 under den tid han till följd av olycksfallet är oförmögen till arbete. Har han därtill enligt nu gällande bestämmelser för inregistrerade sjukkassor en sjukförsäkring, som tillförsäkrar honom en dagsersättning av exempelvis 4 kronor, kommer han upp till en sammanlagd sjukpenning som i någon mån motsvarar den dagsinkomst, han skulle ha åtnjutit om han ej skadats genom olyckshändelse, ett förhållande som inte med skäl kan anses vara obilligt eller ge stöd för påståendet om överförsäkring.

Enligt nu föreslagna förändringar i grunderna för sjukförsäkringen skulle i ett liknande fall ingen ersättning utgå från sjukkassan. Detta förhållande gör att stora grupper av arbetare, om de föreslagna grunderna för sjukförsäkringen i detta avseende antages av riksdagen, kommer i ett försämrat läge. Ser man denna omständighet mot bakgrunden av att antalet olycksfall i arbetet, som en följd av rationaliseringen och därav följande stegrade arbetsintensitet, oavslått ökas, så framstår denna försämrade ställning för stora arbetargrupper i ännu klarare dager.

En förändring i de föreslagna grunderna för erkända sjukkassor och bestämmelserna för statsbidragets utgående bör därför förändras därhän, att erkänd sjukkassa må äga rätt till utbetalande av hel sjukpenning till den försäkrade, även i de fall, då sjukdomen föranletts av olycksfall i arbete och ersättning utgår jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbetet eller lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar eller gällande bestämmelser om ersättning i anledning av kroppsskada ådragen under militärtjänstgöring.

Bestämmelsen om, att statsbidraget ej skall beräknas på sjukpenning, som utgår för dag, »då medlem, vilken är på stadigvarande sätt och med full sysselsättning anställd i statens tjänst, på grund av denna ställning åtnjutit avlöning eller annan ersättning av statsmedel med minst 1 krona», verkar som ren undantagsbestämmelse och står i strid mot en av sjukförsäkringens grundläggande principer, nämligen att försäkringen bör stå på lika grunder öppen för alla.

Denna restriktion beträffande alla som äro anställda i statens tjänst drabbar till sina verkningar helt naturligt hårdast de lägst avlönade befattningshavarna, vars inkomster icke gör det möjligt för dem att göra besparingar och till följd därav vid inträffad sjukdom är i absolut behov av den hjälp som en sjukförsäkring kan bereda dem.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 75 ville besluta sådan ändring i § 89 i förslaget till lag om understödsföreningar, att orden, »i vad det icke överstiger fem hundra kronor» måtte utgå,

att bestämmelserna i förslaget till förordning om erkända sjukassor §§ 27 och 31 ändras därhän, att begränsning av sjukpenning vid sjukdom, därför den sjuke jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbetet eller lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar eller gällande bestämmelser om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, är berättigad till ersättning, måtte bortfalla,

att punkterna 2 b, 4 a och 4 b i förslaget till bestämmelser angående statsbidraget åt sjukassor måtte utgå.

Stockholm den 6 mars 1931.

Oscar Öhman.

Verner Karlsson.

Viktor Herou.

Edoff Andersson.

Nils Flyg.

J. P. Dahlén.

Aug. Spångberg.

K. Kilbom.

